

Prispevek k reševanju problematike »Iskre«

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

V nadaljevanju razprave na sestanku predstavnikov izvršnega sveta SRS, bank in podjetja Iskra, so prisotni govorili o vprašanju odplačevanja anuitet za najete investicijske kredite.

V petih letih bo morala ISKRA namreč odplačati vse anuitete za investicije. To so za podjetje nedvomno zelo velike obveznosti, pri tem pa je očitno tudi to, da smo se pri naših investicijah usteli. Nekaj investicij je obtičalo in v primeru, da bomo prisiljeni nadaljnje investiranje v celoti ustaviti, bo nedvomno prišlo do določene škode.

Na vprašanje o možnostih za podaljšanje roka za odplačilo teh anuitet, je v razpravo znova posegel tov. Janko Smole, predsednik izvršnega sveta SRS. Poudaril je, da je vsakršno pričakovanje za odlaganje rokov za odplačilo zapadlih anuitet zaman, kajti če bi dovoljevali to, potem bi se kaj lahko tudi še v bodoče pojavljale neopravičene investicije. In če bi dopustili odlaganje odplačil anuitet, bi morali preiti na sistem proračunskih dotacij. Zato kakega odlaganja zapadlih anuitet ni pričakovati, ker bi to tudi škodilo našemu celotnemu gospodarstvu.

Generalni direktor Iskre je k temu dodal, da če naše začete in v danem trenutku ustavljene investicije zreduciramo, ne morejo v predvidenem roku vrniti toliko, da bi v petih letih lahko odplačali vse investicije. Problem je v tem, da ne moremo aktivirati osnovnih sredstev, da bi tako z višjo ustvarjeno vrednostjo zbrali sredstva za redno odplačevanje anuitet.

Iskra je udarilo tudi to, da so se osebni dohodki na račun ekonomskih in drugih okoliščin tako naglo dvignili, saj so na primer 1. 1962 znašali še 4 milijarde, letos pa celo že 11. Vrsta zunanjih faktorjev je vplivala, da so osebni dohodki naraščali hitreje, kot pa je rasla produktivnost dela, na kar pa ob sprejemanju plana nihče ni računjal. Zdaj so 4 naše tovarne: Magnet, Feriti, Polprevodniki in Telefonijska izgrajene do 90% in bi z nekaj deset nadaljnimi milijoni lahko začele obratovati, toda le-teh nimamo, zato je montaža v tovarnah zastala, čeprav opremo za te

tovarne že imamo. Tako s sredstvi, ki smo jih vložili v rekonstrukcijo, ne moremo družbi vračati tega, kar bi morali, ker pač še nimamo možnosti za proizvodnjo v teh tovarnah. Možnost sicer je, da bi pravočasno vrnili sredstva, če bi opremo in stroje prodali.

Ing. Viktor Kotnik, predsednik odbora za družbeni plan izvršnega sveta SRS meni, da ta položaj za Iskro res da ni nič malo prijeten, vendar je odraz ukrepov, ki so bili nujni in bodo verjetno v podobno stanje privedli še katero drugo podjetje. Vendar pa bi bilo povsem napačno, če bi ob takih priložnostih začeli nad položajem obupovati, ali postali nestrpni. Tudi banke nimajo neizčrpane vire sredstev in le-te dobijo od gospodarskih organizacij. Izrabljati jih morajo kar najbolj ekonomično in smiselno, kajti banka kot prav tako poslovna organizacija odgovarja za ta sredstva celotni družbi.

Znova je tov. Viktor Kotnik podčrtal, da sredstva, ki jih bo banka dala Iskri, ne morejo problema Iskre rešiti, pomenijo pa lahko edino začetek programa notranje sanacije podjetja, torej sredstva, ki naj omogočijo, da bo Iskra sama v sebi odpravila vse tiste dosedanje slabosti, ki so po svoje krive za njeno današnje stanje. Kar se da odločno, bo treba preiti od dosedanjega ekstenzivnega gospodarjenja k intenzivnemu, ker le v tem so zdravila za našo bolezen. Dokler bomo planirali tako, da bomo gradili cene in dohodek, je to ekstenzivno gospodarjenje, če pa bomo rešitev našli v povečani in rentabilnejši proizvodnji, tedaj bomo vrsto naših problemov rešili veliko lažje. Svoj občuten delež pri tem nam bo dalo tudi zniževanje poslovnih stroškov in ob doslednem izvajanju takšne gospodarske politike podjetju ne bo težko najti sredstev za odplačevanje anuitet.

»Predvidena pomoč Iskri v današnjem položaju s strani banke«, je dejal ing. Viktor Kotnik, »ne pomeni rešitve v celoti, pač pa prvo odločno mobilizacijo vseh notranjih sil v Iskri, da se bodo le-te z vso odločnostjo in dosled-

(Dalje na 7. strani)

Dražgoše, 4. julija — Po govoru predsednika aktiva ZB podjetja »Iskra« in generalnega direktorja so pionirji iz Dražgoš izrekli pristrčno dobrodošlico vsem udeležencem partizanskega srečanja

S seje sindikalnega odbora podjetja

Sindikalni odbor našega podjetja se redno sestaja in skrbno zasleduje vso problematiko podjetja in njegovih posameznih enot. Pray tako se je sestel tudi zadnje dni junija z namenom, da bi se prisotni podrobno pogovorili o številnih vprašanjih, ki jih je obsegal dnevni red tega sestanka.

Ob začetku sestanka so se drug za drugim najprej oglašili predsedniki sindikalnih podružnic tovarn in enot skupnih služb ter poročali o delu svojih organizacij in o perečih problemih, ki se pojavljajo v posamezni enoti podjetja. Iz teh izvajanj je bilo razvidno, da v »malone vseh tovarnah prihaja do vedno težjih problemov v zvezi z nerednimi dobavami reprodukcijskega materiala, najsi bo materiala iz uvoza, kakor tudi materiala od domačih proizvajalcev. Vse te težave nedvomno ovirajo redno proizvodnjo in prinašajo še vrsto drugih nevšečnosti. Iz tega razloga so ponekod začeli uvajati proste sobote ne po določenem redu, pač pa tedaj, ko je zaradi pomankanja materiala ovirana redna proizvodnja. Tako skušajo zmanjšati stroške poslovanja, ko ne morejo redno poslovati.

Iz poročil predsednikov sindikalnih podružnic je bilo nadalje razvidno, da glede na zmanjšanje proizvodnih nalog skoraj povsod nastajajo pogoji za zmanjšanje števila zaposlenih, vendar razen v PSO v zadnjem času ni prišlo do novih odpustov, pač pa vprašanje delovne sile re-

šujejo z internim premeščanjem odvišnega števila zaposlenih v enote, kjer bi bila morda potrebna nova delovna sila.

Predsedniki so nadalje ugotavljali, da večkratni rebalans gospodarskega plana povzroča določene težave v proizvodnji in v splošnem gospodarjenju, kar pa hkrati tudi ni brez vpliva na osebne dohodke in število zaposlenih. Vsi po vrsti pa so navajali tudi odločne ukrepe, s katerimi so v posamezni enoti sklenili resno zmanjšati poslovne stroške in odpraviti vse, kar lahko neugodno vpliva na njihov proizvodni uspeh. O ukrepih za bolj ekonomično poslovanje je bilo povsod dovolj razpravljano s člani delovnih kolektivov in le-ti vse bolj z razumevanjem sprejemajo te ukrepe, ker se zavedajo, da je v notranjih ukrepih podjetja še največ možnosti za sanacijo stanja, v katerem se je podjetje znašlo v novih pogojih.

Nekateri predsedniki sindikalnih podružnic so izrazili nezadovoljstvo nad sklepom upravnega odbora podjetja o izplačevanju zmanjšanih osebnih dohodkov v tovar-

nah in enotah, ne glede na to, ali so v določeni enoti svojo proizvodno nalogo izpolnili. Menili so, da je upravni odbor podjetja s takim sklepom okrnil pristojnosti samoupravnih organov v tovarni in bi bili tam, kjer so proizvodne obveznosti izpolnili, ali še celo presegli, upravičeni do 100% osebnih dohodkov. To naj bi bila stimulacija za kolektive, ki so naloge izpolnili.

Nadalje so se prisotni na široko razgovorili o gospodarskem planu podjetja za l. 1965, o ukrepih in možnostih za ureditev vprašanja obratovalnih sredstev, o zoževanju našega proizvodnega programa, specializaciji proizvodnje. Podpredsednik sindikalnega odbora podjetja, tov. Franc Hutter pa je prisotne seznanil z vsebino sestanka predstavnikov izvršnega sveta SRS, bank in podjetja, kakor tudi s splošno gospodarsko in finančno problematiko podjetja.

Člani sindikalnega odbora podjetja so ob koncu razpravljali tudi o gradivu, ki ga je predložil organizacijsko-kadrovski sektor uprave podjetja. Menili so, da bi bi-

(Dalje na 6. strani)

Sklep UO podjetja

- 2 UO odloča, naj se pri izplačilih OD za mesec junij enote podjetja poslužujejo faktorjev, ki so navedeni v predlogu gospodarskega plana na strani 91.

Zmanjšanje poslovnih stroškov

Kot gost sem sodeloval na 4. rednem zasedanju delavskega sveta tovarne elementov za elektroniko. Dnevni red je obsegal dolgo vrsto točk, o katerih sicer ne nameravam pisati, pač pa menim, da so pa le vredni objave vsi interni ukrepi, s katerimi si v tej naši tovarni obetajo prihraniti precejšnja sredstva in zanje zmanjšati svoje poslovne stroške v času, ko je prav in nujno potrebno, da celotno poslovanje tovarni in podjetja, kar se da skrbno in ekonomično organiziramo in z zmanjšanjem poslovnih stroškov poskušamo doseči večjo ekonomičnost.

Člani delavskega sveta so obširno razpravljali o izmetu in porabi materiala. Pri tem so ugotovili, da bi z malo več posluha, tako pri materialu, kakor tudi izmetu, lahko prihranili znatna sredstva, kar bo seveda terjalo več čuta odgovornosti slehernega, ki ima s tem opravka. Sklenili so izmet zmanjšati kolikor le mogoče, zmanjšati pa tudi porabo materiala, saj bi pri slednjem že za 1% manjša poraba pomenila dobršen prihranek sredstev.

Nadalje so ugotovili, da celotnih zmogljivosti vselej ne izkoriščajo, da pa na drugi strani prihaja do precej velikih potreb po uslugah tujih kooperantov. Tudi iz debate o tem vprašanju se je rodil trden sklep, da je treba tuje usluge vseh vrst znižati vsaj za 2% in temeljiteje izkoristiti domače zmogljivosti in s tem seveda doseči določeno zmanjšanje poslovnih stroškov. Ugotovili so nadalje, da so skrite rezerve, ki jih je treba izkoristiti tudi v telefonskih uslugah in pri porabi električne energije. Kljub opozorilom se še vedno dogaja, da je preveč vsakodnevnih pogovorov s Sentjernejem in Žužemberkom. Vse te razgovore bi lahko omejili, če bi jih vsi, ki jih pri svojem poslovanju morajo imeti, naro-

čali koordinirano, ne pa, da vsakdo zase naroči pogovor, kar je nedvomno ob mesečnem obračunu dokaj visok znesek. Tudi pri tem bi že 1% zmanjšanje stroškov pomenilo na mesec za lepe tisočake manjše stroške. To pa velja tudi za porabo elektr. energije. Člani kolektiva kaj radi pozabljajo, da vsaka, po nepotrebnem prižgana žarnica troši električno energijo, da je tudi pri uporabi električnih strojev moč zmanjšati porabo energije, če s strojem prav ravnaš in ga ne puščaš teči, ko na njem ne delaš. Sklep — tudi porabo električne energije omejiti na potreben minimum in doseči vsaj 1% prihranek. Za 2% pa so sklenili zmanjšati tudi porabo režijskega, torej pisarniškega in drugega materiala, pri katerem so prav tako možnosti za racionalnejšo porabo.

Nadalje je delavski svet sklenil omejiti tudi stroške za prevoze za lastnimi prevoznimi sredstvi, pri povračilu stroškov za prevoze na delo pa je poostriž kriterij. Odslej bodo zaposleni prejimali povračilo za vožnjo na delo in z dela le, če je cena mesečnih vozovnic večja od 3.000 din, vendar pa največ do višine 7.000 din. Ukrepi za omejitve prevozov z lastni-

mi vozili, kakor tudi omejitve pri povračilu voznin za vožnje na delo in z dela sta začela veljati -1. julija.

Zanimivo pa je tudi, da je delavski svet tovarne elementov za elektroniko na tem svojem zasedanju sklenil uvesti posebno stimulacijo v višini 3.500 din za vse tiste člane delovnega kolektiva, ki v minulem trimesečju ne bodo imeli niti zamud, predčasnih odhodov ali izostankov od dela. Pri tem seveda niso zajeti bolezenski izostanki, redni letni dopust, službeni izhodi, kakor tudi izhodi zaradi (Dalje na 5. strani)

Nagrada za izredna prizadevanja

Pred nedavnim je komisija za izume, racionalizacije in tehnične izboljšave v tovarni elementov za elektroniko razpravljala o predlogih, ki so jih v razpravo predložili ing. Kline, ing. Ivan Milič, Janez Mihevc in Aleš Furlan. Komisija je njihove predmete temeljito preučevala in ugotovila, da jih rezultati, ki so jih dosegli pri svojih prizadevanjih, opravičujejo do ustreznih nagrad po pravilniku o racionalizacijah in tehničnih izboljšavah.

Svoje predloge je komisija dala v razpravo še delavskemu svetu, le-ta pa je na osnovi razprave sklenil nagraditi ing. Klineta za patent pri proizvodnji koronskih tlik v znesku 800.000 din. Njegov patent ima pri proizvodnji tlik tolikšno korist,

Vsi člani kolektiva podjetja »Iskra« veda, da tovarna radijskih sprejemnikov v Sežani ne more priti na zeleno vejo in to predvsem zaradi objektivnih vzrokov. Kolektiv je mlad, njihovi izdelki so v hudi konkurenci s sorodnimi podjetji v Jugoslaviji, zato potrebujejo vso pomoč strokovnih služb in Zavoda za avtomatizacijo, vendar vse kaže, da je ta pomoč prepočasna, dejal bi, premalo osveščujoča. Tako si pomaga kolektiv kakor ve in zna, v trdni zavesti, da bo z upornim in doslednim izvajanjem novih ukrepov le dosegel stopnjo rentabilnosti.

Upravni odbor ima prav za to obliko dela. Problemi, kot so nihajoča proizvodnja, na-

bava materiala in skrb za kvaliteto, so na dnevnem redu. UO je sprejel tudi sklep, da vse pristojne službe morajo znižati stroške poslovanja, finančni sektor pa mora pripraviti izračun stroškov po enotah. Zaradi izpada proizvodnje v prvem polletju in kljub presežku plana v juniju, pa bodo za mesec junij izplačali le 80-odstotne osebne dohodke, hkrati pa tudi počitniški regres.

Ker je tovarna še vedno v krizi s strokovnimi kadri, je pripravljena dati vso pomoč vsakomur, ki želi izpopolniti svoje znanje, predvsem pa članom kolektiva, ki imajo toliko volje, da poleg rednega dela najdejo čas za izpopolnjevanje svojega znanja. S tem bodo lahko čim več doprinesli k hitrejšemu napredku tovarne, ki boleče čuti pomanjkanje strokovnjakov na raznih delovnih mestih.

da je DS brez oklevanja in utemeljeno sklenil ing. Klineta dostojno nagraditi.

Za prizadevanja in uspehe pri konstrukciji in izdelavi tunelske peči po lastni zamisli je delavski svet nagradil tov. ing. Miliča in Mihevca z nagrado v skupni višini 670.000 dinarjev, medtem ko pa je tov. Alešu Furlanu iz delovne enote »Zarnice« določil nagrado v višini 140.000 dinarjev za uspešno raziskavo oz. postopek pri toplotni obdelavi spiral za žarnice. Vsi štirje nagrajenci so s svojimi prizadevanji prispevali občuten delež k hitrejši, cenejši in kvalitetnejši proizvodnji, za kar delavski svet tudi ni skoparil z nagradami, mi pa nagrajenim k njihovim uspehim prizadevanjem čestitamo in jim želimo še veliko novih.

Tovarna ima 24 članov kolektiva, ki študirajo kot izredni študentje na različnih šolah elektro, strojne in ekonomske stroke. Pogodba med tovarno in poedincem vsebuje obojestranske pravice in dolžnosti. Na podlagi uspešno opravljenih izpitov plača tovarna šolnino do 100 odstotkov in sicer: šolnino, izpitno takso (za enkratno polaganje), študijski dopust in stroške laboratorijskih vaj.

Kot vse kaže, se tovarna v Sežani resno zaveda pomena vzgoje svojih strokovnih kadrov, da jih bo od drugod težko dobila oziroma sploh ne, zato je ta skrb organov samoupravljanja vsekakor pohvalna.

- ko -

Ado

Avtarkija - kamen spotike

MISLI OB SODELOVANJU
»ISKRA« IN »EI« NIS

Vsakoletna Sejma tehnike v Beogradu pa tudi elektroniške v Ljubljani nam vedno prikazujeta lep napredek in razvoj domače elektronske industrije, vendar zmerom znova vsiljujeta pomisleke ob problemih neusklajene proizvodnje posameznih podjetij, ki odseva, glede na celoto, v podvojenem ali celo potrojenem proizvodnem programu. Majhne, ekonomsko nerentabilne serije istih izdelkov s prevelikimi proizvodnimi stroški, razcepljen konstrukcijski potencial za iste razvojne naloge in brezobzirna konkurenca podjetij doma in v tujini so ugotovitve, ki spremljajo to industrijsko dejavnost. Zaradi umišljenih primatov nekaterih, ki so prepričani, da so le oni poklica-

ni razvijati in proizvajati posamezne, zlasti nove proizvode določenih specializiranih panog in podpore regionalnih čimteljev, ki ustvarjajo neenake pogoje gospodarjenja v podjetjih in s tem možnosti za avtarkični razvoj, trpi celotno gospodarstvo, škoda pa plačuje seveda domači potrošnik.

V obdobju po vojni, a zlasti zadnja leta, smo pri nas v državi pričeli dokaj intenzivni rasti elektrotehniške industrije šibkega toka. Vrsta novih, našemu gospodarstvu doslej neznanih specializiranih panog je razvila svojo dejavnost ter izdelala lepo število aparatov in naprav investicijske opreme in splošne rabe, katerih smo se zelo razveselili, saj nam razen obče koristi dokazujejo, da se v teh dejavnostih počasi, a vztrajno

približujemo tehnično razvitim državam.

Elektrotehniški industrijski razvoj pa pri nas ni bil enakomeren in skladen. Razvijal se je po različnih vidikih, morda prej trenutne konjunkturo in potreb ter dirigiranih nalog, kot pa temeljitih tehnično-ekonomskih analiz, upoštevajočih rentabilnost in dolgoročne perspektive za domače tržišče in izvoz. Morda so bile perspektive včasih zelo meglene, ker je manjkalo enotnih smernic planiranega celotnega gospodarstva, še manj znan pa je bil razvoj proizvodnje osnovnih surovin in reprodukcijskega materiala. Celotna proizvodnja sestavnih delov — elementov ni bila urejena. V obdobju kulminacije se je ukvarjalo npr. kar 20 tovarni s proizvodnjo oziroma montažo radijskih sprejemnikov, toda niti ena tovarna ni proizvajala minimalne ekonomsko rentabilne serije in razen našega »Instituta za elektroizvedbe« se nihče ni

ukvarjal s proizvodnjo elementov: uporov, kondenzatorjev, elektrolitov ipd.

Zdrava konkurenca je poznejše vsaj v grobem odpravila take anomalije, toda posledice neenotne in neusklajene industrijske proizvodnje prepuščene same sebi, so ostale. Posamezne specializirane panoge in bazična industrija surovin in polizdelkov, ki je osnova kooperacije in delitve dela, so se razvile zelo različno, zato je danes sila otežkočena kontinuirana proizvodnja celotne elektrotehniške industrije šibkega toka. Stihijski razvoj posameznih podjetij je zapustil ponekod primere dvojne ali trojne proizvodnje s tendenco avtarkije, ker pač nekaterim ni bilo do skladnega razvoja celotnega gospodarstva, marveč le do lastnih koristi in afirmacije.

Nekatera podjetja so kmalu uvidela, da z nenačrtno proizvodnjo, ki ne upošteva kompleksnega in dolgoročnega razvoja celotne elektroin-

dustrije v državi, ne bodo dolgo rentabilna, zlasti ne pri izvozu izdelkov, poleg tega pa so bila v večini dvomih, če jim kaže z investicijami širiti in specializirati proizvodnjo, ki nima zanesljivih perspektiv. Prvi sporazum, ki je upošteval realne razvojno-konstrukcijske in montažne kapacitete posameznih tovarni z osnovo delitve dela, so sklenila podjetja pred leti na področju proizvodnje televizorjev. Žal je dogovor zaradi anuliranja enega samega podjetja kmalu obtehl le na papirju in posledice destruktivnosti z majhnimi neekonomskimi serijami — vsaj za tretjino sedanje cene predragih televizorjev — še danes občutimo.

Več uspeha so dosegla podjetja poslovnega združenja »ČIS« s proizvodnjo avtoelektrične opreme vozil. Sklenila so dolgoročni sporazum v obliki poslovnega sodelovanja, si razdelila proizvodni program in sklepajo pogodbe s

H gospodarskemu planu podjetja za leto 1965

● Pri obravnavanju gospodarskega plana podjetja za leto 1965 je UO k posameznim poglavjem sprejel naslednje sklepe:

I. GOSPODARSKI RAZVOJ V LETU 1965:

UO nima pripomb.

II. FIZIČNI OBSEG PROIZVODNJE:

UO soglaša z ugotovitvijo komisije za gospodarstvo o nerealnosti pokazateljev izkoriščanja proizvodnih kapacitet in zadoščuje organizacijsko-kadrovski sektor, da v sodelovanju s proizvodnim sektorjem ugotovi, katere

službe oziroma strokovne grupe naj začno pospešeno pripravljati metodologijo za ugotavljanje izkoristka kapacitet po možnosti tako, da bi se le-ta lahko uporabila že v gospodarskem planu za leto 1966.

Pri izdelavi omenjene metodologije naj se upoštevajo že obstoječi načini ugotavljanja izkoristka proizvodnih kapacitet v proizv. enotah.

Iz podatkov je razvidno, da je v nekaterih proizvodnih enotah porast fizičnega obsega proizvodnje zelo visok, zato UO smatra, naj se ob rebalansu gospodarskega plana za leto 1965 posveti večja pozornost realnosti dviga fizičnega obsega proizvodnje.

III. OSNOVNA SREDSTVA:

Na podlagi indexov, ki prikazujejo porast vrednosti osnovnih sredstev, posebno pa še znižanje rendementa osnovnih sredstev, UO ugotavlja, da je treba po tovarnah emergično pristopiti k odprodaji starih proizvodnih sredstev s tem, da se najprej prouče možnosti prenosa ali prodaje v okviru podjetja; v kolikor pa to ni možno, pa zunanjim kupcem.

Kjer se pa v tovarnah, ki so v rekonstrukciji, tudi nova proizvodna sredstva ne morejo aktivirati, naj se tudi ta sredstva odprodajo.

Za proučitev tega problema in izvajanje sklepa se zadožje prizadete službe uprave podjetja in vodstva tovarn.

IV. OBRATNA SREDSTVA:

UO ugotavlja, da obstaja velik razkorak med normalnim kupcem ob koncu leta. Zato je nujno saldo kupcev per 31. 12. 1965 spraviti v realnejše sorazmerje ter to upošte-

vati v predvidenih ukrepih finančnega sektorja.

V. MATERIALNA BILANCA:

UO ugotavlja, da predstavlja materialna bilanca in plan zaposlovanja delovne sile osnovi za sestavo gospodarskega plana podjetja in bistveno vplivata na ekonomičnost poslovanja v podjetju. Zato UO sodi, da je nujno izdelati in uvesti enotno metodologijo za sestavo materialnih bilanc po tovarnah ter podvzeti vse ukrepe, da se reši slab kadrovski sestav planskih oddelkov v tovarnah. V zvezi s tem je nujno nadaljevati v okviru podjetja z instruiranjem kadrov, ki na tem področju delujejo, oziroma dosledno pristopiti k izmenjavi neustreznega kadra.

UO zadoščuje upravo podjetja (organizacijsko-kadrovski sektor), da predloži upravnemu odboru časovni termin, v katerem bi lahko izdelali poenoteno metodologijo materialnega planiranja v podjetju.

STROŠKI BAZIČNEGA RAZVOJA:

— UO predlaga delavske mu svetu v potrditev sklep, da je treba doseči prihranek 2,08 % od materialnih stroškov.

— Bazični razvoj se financira iz prihrankov v planiranih stroških tovarn, pri čemer naj se v letošnjem letu izplača iz prihranka na materialnih stroških.

UO zadoščuje statutarno komisijo, da pri izdelavi predloga o statutarnih spremembah tudi točneje definiira način formiranja sredstev za bazični razvoj, kakor tudi način koriščenja.

(Nadalejšje na 6. strani)

»Krepko so zagrabilo!« Tako je bilo mnenje o članih za družne gradnje, ki so solidarno izkopali jarek za polaganje vodovodnih cevi na Klanecu v Kranju

Delo in naloge službe za standardizacijo

Enajsto leto teče, odkar je bila v kranjski tovarni ustanovljena služba za standardizacijo. Pred nastankom današnje združene Iskre, sta nekaj pozneje uvedli službo za standardizacijo tudi prejšnji tovarni Industrija za elektrovezve in Telekomunikacije, medtem ko drugje te službe do integracije niso imeli.

Po integraciji služba za standardizacijo sprva ni dobila ustrezne veljave, pač, ker marsikje ni naletela na potrebno razumevanje vodilnih oseb, katere tudi niso poznale koristi in vloge te službe. V tem obdobju je služba za standardizacijo v skladu z integracijo samoiniciativno reševala probleme standardizacije, vsaka tovarna pa je obdržala svoje interne standarde, kar pa je povzročilo velike težave pri izdelavi dokumentacije, pa tudi v sami proizvodnji.

Pod konec leta 1962 je služba za standardizacijo dobila obsežno in odgovorno delo

Izdelati je morala na osnovi obstoječih, nove interne (koncernske) standarde, pri čemer je bila večina predelanih. Zanje je služba poiskala nove vire in uporabila izkušnje razvoja ter proizvodnje. V podrobnosti, kolikšen obseg je imelo to delo, se tu ne bomo spuščali, saj nam bodo že naslednje številke zgovorno izpričale, da je pravzaprav maloštevilni kolektiv te službe v tem obdobju opravil za res ogromno delo. V celoti je bilo izdelanih 810 IS-standardov, od katerih je bil dobršen del izdelan povsem na novo. Služba za standardizacijo je vsem enotam razposlala komplete, ki vsebujejo po 26 zajetnih map, v katerih ni nič manj kot po 2900 listov formata A4. Seveda se je to obsežno delo precej zavleklo prav zaradi minimalnega števila zaposlenih, ki so izpolnjevali to odgovorno nalogo.

Razen tega je služba za standardizacijo v tem času izdelala lepo število novih standardov in 100 kompletov

barvnih kart za 54 barvnih odtentov. Opravila je tipizacijo v črni in barvni metalurgiji in tipizacijo orodij, pri čemer je obstoječe število 580 kvalitet orodij znižala najprej na 75, nato pa celo na 54. Za tipizacijo električnih sestavnih delov je nadalje izdelala katalog TM listov, konec leta pa je vzpostavila za to področje komisijo za tipizacijo, katere delo opravlja en sam referent, a je ta del službe kljub temu na tekočem. Izdelali so doslej 330 izvodov TM katalogov, ki obsegajo po 200 listov A4 formata, za potrebe ZZA in tovarn Iskre.

Doslej je komisija za tipizacijo rešila vprašanja za naslednje: za upore, elektronike, papirnate kondenzatorje, preklopnike, kasete za merilne aparature, panele za naprave in za razne mehanske elemente. Omenjeni katalog pa končno zajema še zbirko prospektov, cenik tipiziranih šestav-

(Dalje na 5. strani)

posameznimi proizvajalci motornih vozil le skupno. S svojim sortimentom avtoelektričnih izdelkov oskrbujejo celotno motorno industrijo v državi in imajo na podlagi potreb planirano in zaguarano proizvodnjo za več let. Le tako lahko razumemo, da so pred nedavnim sklenila s »TOMOS« sedemletno pogodbo v kooperaciji.

Najobširnejše poslovno-tehniško sodelovanje na področju elektronike so sklenila pred letom dni podjetja »RIZ«, naša »ISKRA« in »RUDI CAJAVEC«. Sprva so razgovori potekali le med nami in »RUDI CAJAVCEM« z namenom morebitne integracije. Končni sklep obeh podjetij pa je bil, da se sodelovanje omeji le na poslovno-tehnično plat, k čemur je pristopila tudi zagrebška »RADIOINDUSTRIJA«. Sodelovanje zajema sedaj področje elektrotehnike, avtomatizacije, precizne me-

hanike in telekomunikacij. Podjetja so se odločila, da bodo nastopala skupno na tržiščih in koordinirala prodajne pogoje, organizirala skupno servisno službo za izdelke vseh treh, postopno usklajevala proizvodni program, se skupno posvetila razvoju in bazičnim raziskavam ter organizirala skupni inženiring poslov ter skupno montažno dejavnost.

Po enoletnem delu usklajevanja in koordinaciji poslov, ki jih je vodil posebni poslovni urad, so uspehi zelo ugodni. Podjetja so uresničila večino točk sporazuma in se sedaj pripravljajo še na skupne celovite rešitve v tujini.

Žal je zunaj okvira poslovnega sodelovanja ostala niška »EI«, ki hodi lastna pota, kar je na nesrečo toliko slabše, ker je njen proizvodni program skoraj identičen s programom našega podjetja. »EI« je postopoma osvojila

skoraj vso našo proizvodnjo, razen kinoprojektorjev, števec, varilnih naprav in menuda avtoelektričnih proizvodov. Medtem ko pri nas zožujemo in specializiramo proizvodni program, ga »EI« vseskozi širi, v zadnjem času še na proizvodnjo elektronskih elementov, čeprav ve, da imamo pri nas že itak hiperprodukcijo. Primer je še bolj nerazumljiv, ker sta se podjetji pred leti natančno dogovorili in celo v osnovi razdelili tehnično področje dejavnosti. Kakšna neskladnost je med podjetjema, naj pokaže tale primer: Naše podjetje je oskrbelo inženiring za postavitev treh kompletnih tovarn v Indiji za proizvodnjo sestavnih delov, medtem pa je »EI« naročila opremo za proizvodnjo istih sestavnih delov na Japonskem.

Lani organiziran biro skupne elektronske industrije v državi je sicer kazal, da fa-

kih neskladnosti ne bo več, ker se bodo vsa podjetja o vsem/prej posvetovala, toda že okvirni sporazum velja sedaj samo na papirju. Jugoslovanski časopisi te neskladnosti omenjajo in ilustrativno navajajo primere avtarkije. Vsi so si edini, da je za rešitev teh problemov edini izhod — nadaljevanje integracije, zlasti med našim podjetjem in »EI« kot glavnima proizvajalcema v državi. Toda, ali ima tak proces pravi smisel, če se podjetje »EI« ne more zediti z nami in ostalimi proizvajalci elektronske industrije niti na ravni poslovnega sodelovanja? Morebitna integracija bi torej bila le vsiljena in bi v vsakem primeru škodovala vsaj eni strani, namesto da bi koristila vsem kot je njen pravi namen.

Sodelovanje podjetij s sorodnim proizvodnim programom vzpostavlja nedvomno zdrave odnose med pogodbe-

niki in v temeljih ruši zastarele avtarkične težnje, če temelji na enakopravnosti in razumevanju. Podjetja se lahko mirno posvete dolgoročno planiranju programa in razširjeni produkciji. Delitev dela s specializacijo proizvodnje ob takih pogojih najbolje uspeva in daje tudi največji dohodek tovarnam ter nasproh celotnemu narodnemu gospodarstvu. Toda v današnji proizvodni politiki vseh podjetij elektroindustrije tega ni čutili, zato je prva in poglavitna dolžnost vseh prizadetih medsebojni sporazum s obvezami in pravno veljavnostjo, ki bi za vselej napravil konec avtarkije, razprtij, nelojalnih konkurenč, trošenju sredstev za podvojni razvoj itd. in šele pozneje, ko bi utrdila dogovor in ga tudi praktično uveljavila, bi vsa podjetja prešla k drugim oblikam tesnejšega sodelovanja.

Marjan Kraž

Lepo slavje članov ZB v Dražgošah

Partizansko srečanje članov ZB podjetja »Iskra« v Dražgošah je bilo organizirano tako kot le-ti znajo oziroma, če govorimo v gospodarskem jeziku — po planu. Edino, kar organizatorjem ni sledilo, je bilo muhavo vreme, ki je marsikoga zadržalo doma, med njimi tudi vse tenoriste pevskega zbora.

Deževalo, je in to v vseh jutranjih urah. Vendar cemeravo vreme ni pokvarilo razpoloženja tistim, ki so na to srečanje hoteli priti iz določenega namena: da tu v partizanskih Dražgošah preživijo dan, ki naj jih spominja na 20-letnico osvoboditve, hkrati pa tudi na 20-letnico obstoja »Iskre«. Za tako misel pa vreme ne more igrati preprečevalne vloge, saj mnogi kot borci in aktivisti v tistem času tudi niso gledali na vreme.

Udeleženci so prihajali v Dražgoše z avtobusi in osebnimi avtomobili. Rahla meglica je dajala vasi poseben čar. Dež je ponehaval. Na prostoru pred dražgoško šolo so se številni udeleženci, člani ZB z družinami zbrali k proslavi. Zbor uniformiranih borcev, patrol in praporščakov se je strumno postavil ob govorniški oder. Report komandantu partizanskega srečanja Miru Mihovcu je izvenel ostro, kot v času, ko so se pripravljali na boj. Zazvenela je internacionala. Patrole so odšle z vencji, da okrasijo spominska obeležja.

Pionirji dražgoške šole so izrekli udeležencem pristrčno dobrodoščilo. Komandant Miro Mihovec je v svojem govoru poudaril pomen ljudske revolucije, ki je prinesla našemu ljudstvu težko pričakovano svobodo. Borbene

recitacije pionirjev iz Dražgoš in mladince kranjskega kolektiva, pa so govoru dodale še misel takratne borbene dobe, za katero so tisočiči in tisočiči šli v boj proti fašizmu.

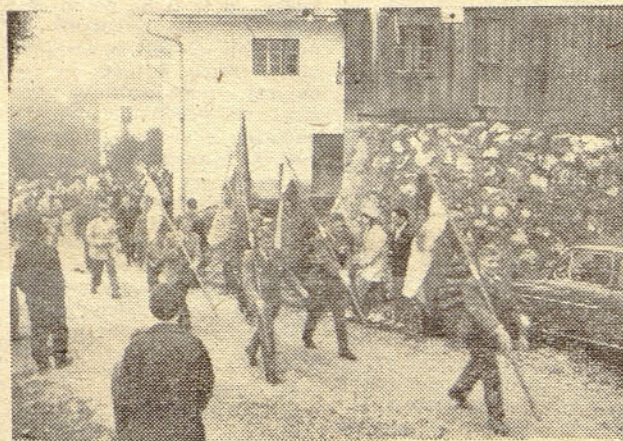
Generalni direktor Dušan Horjak je iskreno pozdravil vse udeležence. V svojem govoru je med drugim izrazil tudi pohvalo članom ZB in vneto prizadevanje vodstva aktiva, da s svojim vplivom in borbenim duhom posega v novo obdobje našega gospodarjenja, hkrati pa je dejal, da so taka srečanja verodoljnost naše revolucije, ki ne more utoniti v pozabo.

Solski center je pripravil za dražgoške pionirje izredno presenečenje, saj jim je poklonil kompletno orodje, ki

zahvalili. Ob splošnem navdušenju je tov. Dornig prebral naslednje besedilo brzojavke, ki je bila s tega zbora poslana maršalu Titu:

Dragi tovariš Tito!

Iz Dražgoš, partizanske vasi na Gorenjskem v Sloveniji, kjer smo se zbrali člani ZB NOV podjetja »Iskra« Kranj s svojimi družinami, kjer hkrati s proslavo 20-letnice osvoboditve proslavljamo tudi 20-letnico obstoja »Iskre, Ti pošiljamo pristrčne in tovariške pozdrave! Oživljamo tradicije NOB v zavesti, da bomo s svojim delom podpirali vsa Tvoja prizadevanja za boljšo bodočnost vseh delovnih ljudi naše socialistične skupnosti.

V megleno jutro je rosilo, toča nekaj minut pred deveto uro pa kot bi odrezal! Visoko v zraku je veter preganjal oblake. Dež je prenehal. Zastavonoše so visoko dvignili zastave in odšli skozi vas na zborni prostor

ga bodo rabili pri tehničnem pouku v šoli, za kar so se jim pionirji prav pristrčno

Takoj nato sta predsednik aktivna ZB Miro Mihovec in tajnik Franc Križnar razde-

Od vsepovsod, kjer stojijo »Iskrine« tovarne in obrati, so na dan borca člani ZB z družinami prihajali v Dražgoše z eno mislijo: da tu, v partizanskih Dražgošah, utrdijo duh revolucionarne tradicije. Kljub nevšečnemu vremenu so se množično odzvali tovariskemu srečanju pod Jelovico, ki je bila zvesta zaveznica naših borcev. Na sliki: udeleženci partizanskega srečanja pri proslavi pred dražgoško šolo.

V spremstvu domačinov iz Dražgoš nesejo člani ZB vence na spominska obeležja

ila 27 knjižnih nagrad za služnim članom ZB. Vse knjige je poklonil aktivu sindikat podjetja, kar kaže na ozko povezanost in pravično razumevanje do dela aktiva ZB.

Po enominutnem molku v spomin padlih je spregovoril domačin iz Dražgoš, predsednik KUD — Franc Lotrič, ki je med drugim dejal: »Ze naši pionirji so delvali, da smo ponosni na vaš

(Dalje na 8. strani)

Prva avtomatizirana razdelilna transformatorska postaja

Pred nedavnim je v Mostah v Ljubljani začela delovati prva avtomatizirana razdelilna transformatorska postaja, za katero je razvoj celotne avtomatike opravil razvojni sektor IV Zavoda za avtomatizacijo. Naše podjetje je dobavilo za to transformatorsko postajo vse naprave, ki odlično delujejo. Del razvojnih stroškov za naprave je prispevalo tudi podjetje

Elektro-Ljubljana, ki je avtomatizacijo te postaje naročilo.

Avtomatizacija razdelilne transformatorske postaje v Mostah je prinesla naslednje tri koristi: 1. regulacijo napetosti treh transformatorjev električnega toka, 2. počasen ponovni odklop stikal na odcepkih in 3. avtomatični odklop transformatorja, ko nanj pade celotna obremenitev tako, da lahko celotno obtežitev preneseta preostala dva transformatorja in tretji s tem ni več potreben.

V jugoslovanskem elektrogosposodarstvu je zavoljo te prve avtomatizirane razdelilne transformatorske postaje v Mostah nastalo veliko zanimanje za te naše stikalne in druge naprave in kaže, da si bo Iskrina avtomatika, glede na uspešno delovanje te prve postaje, kar hitro utrla pot na celotno jugoslovansko tržišče. O tem pričča tudi dejstvo, da bo Iskra še letos za poskus avtomatizirala eno izmed beograjskih transformatorskih postaj.

Z avtomatizacijo transformatorskih postaj se torej našemu podjetju obetajo uspešni posli, za avtomatizacijo pa so nedvomno zelo zainteresirana tudi vsa elektrodistributerska podjetja, saj se bodo z uvedbo naše avtomatike stroški za vzdrževanje transformatorskih postaj občutno znižali, kar je ugodna pridobitev celotnega našega elektrogosposodarstva.

Naš razgovor

Vprašuje UREDNISTVO, odgovarja predsednik UO »Elektromehanike« FRANC KLEMENČIČ.

VPRAŠANJE: »Elektromehanika« ima v letošnjem letu vrsto problemov, ki jih bo v doglednem času treba rešiti. Statistika kaže, da ima upravni odbor sejo vsak teden, v nujnih primerih tudi večkrat. Bi lahko kot predsednik UO povedali bistvo dela upravnega odbora v Vaši mandatni dobi?

ODGOVOR: Upravni odbor je redno spremljal izvrševanje plana proizvodnje in realizacijo izvoza po posameznih mesecih. Na vsaki seji je obravnaval problematiko preskrbljenosti z reprodukcijskim materialom in med drugim sprejel tudi sklepe, da naj se pri nabavi materiala daje prednost tistemu materialu, ki omogoča večjo in hitrejšo finalizacijo izdelkov. O splošni gospodarski problematiki tovarne je UO informiral delavski svet in so bili že sprejeti določeni ukrepi.

Vsak mesec je upravni odbor zasledoval izvajanje programa dela sektorjev in pri tem ugotovil, da nekateri sektorji ne dokončujejo posameznih nalog v predvidenih rokih. Zaradi tega je zahteval, da šefi sektorjev dokončajo junija podrobno poročajo o vzrokih, ki so povzročili zakasnitev.

VPRAŠANJE: Aktiviranje notranjih rezerv kot sredstev za obratovanje ni več parola, pač pa življenjska nužnost. Kakšni ukrepi so bili zaradi tega predvideni v »Elektromehaniki« in če se že izvajajo?

ODGOVOR: Upravni odbor je mesečno zasledoval gibanje zalog reprodukcijskega materiala in nedovršene proizvodnje ter ugotovil, da so zaloge materiala do konca maja znižale v primerjavi s stanjem 1. 1. 1965 za 8,7%, nasprotno pa so zaloge nedovršene proizvodnje porasle za okrog 2%. Ker vidi upravni odbor vzroke za prevelike zaloge predvsem v neurejenem planiranju, podpira pri zadevanju, da se delo planske službe izboljša, čeprav rezultatov ne moremo pričakovati v kratkem.

V zvezi z ureditvijo planskih služb je UO obravnaval predlog za reorganizacijo nabavne službe, ki ga je izdelal organizacijski biro v sodelovanju z gospodarsko-planski sektorjem in s planskimi službami specializiranih obratov. Reorganizacija je izdelana v tem smislu, da se določene razmejijo pristojnosti posameznih oseb in da se lažje kontrolira odgovornost. Nabavna služba je razdeljena v nabavne skupine, od katerih ima vsaka svoja skladišča in tudi odgovarja za višino zalog v teh skladiščih ter za pravočasno

preskrbljenost z materialom za svoje področje. Prav tako bodo tudi montažna skladišča prenešana v pristojnost planskih služb, ki bodo nosile vso odgovornost za višino nedovršene proizvodnje.

VPRAŠANJE: Težave z nabavo materiala so več ali manj znane kolektivu. Prav tako je znano tudi dejstvo o prevelikem številu zaposlenih. O tem je bilo mnogo razpravljano. Menite, da sta ta dva problema najtežja, ki tarata »Elektromehaniko«?

ODGOVOR: Problemov je več. Na eni izmed zadnjih sej je bil navzoč tudi generalni direktor s člani ožjega kolegija podjetja, kjer se je obravnavala predvsem problematika izvrševanja proizvodnega plana in pa ukrepi, ki naj pripomorejo k zboljšanju stanja. Sklepi, ki jih je ob tej priliki sprejel upravni odbor, se nanašajo predvsem na zahtevo, da vodstvo tovarne vложи večje napore za nabavo manjkajočega materiala, da je treba nujno urediti vprašanje statusa oddelka za zasledovanje tekoče proizvodnje in da je treba čimprej rešiti določena vprašanja, ki se nanašajo na finančno poslovanje tovarne in podjetja kot celote. Upravni odbor je pri tem stal na stališču, da je treba čimprej reorganizirati finančno poslovanje podjetja v tem smislu, da bodo tovarne same razpolagale z obratovalnimi sredstvi, kar bi spodbudno vplivalo na gospodarjenje z materialom.

ABC

Zmanjšanje stroškov ...

(Nadaljevanje s 2. strani) opravljanja političnih funkcij, vabila na sodišča, kakor tudi ne odsotnosti z dela zaradi nesreč pri delu brez krivde delavca. Uprava tovarne je ob tem sklepu dobila nalogo pripraviti navodilo za izvajanje evidence izostankov, oz. navzočnosti na delu, po kateri bo možno natančno ugotavljati upravičenost posameznika do predvidene stimulacije.

V skladu z zakonom o delovnih razmerjih je DS sprejel tudi sklep, po katerem zaposlenemu, ki je med delovnim časom izostal zaradi zdravniške ali popravila zob, izostanka z dela ne bodo plačevali, prav tako pa ne bo plačana zamuda na delo.

Vsi ti ukrepi so prav gotovo umestni in bodo ob doslednem izvajanju prinesli zaželene rezultate pri ekonomičnejšem poslovanju te naše tovarne, njeni zgledi pa bodo sprožili podobne ukrepe tudi v drugih tovarnah in enotah podjetja.

- J. -

Delo in naloge službe za standardizacijo

(Nadaljevanje s 3. strani) nih delov in uradni seznam sestavnih delov, ki jih priporoča Elektroiustitut v Beogradu za uporabo v profesionalnih aparaturnah.

Čeprav je komisija za tipizacijo opravila že precej nujno potrebnega dela, mora rešiti v prihodnje še vprašanje vseh ostalih električnih, elektromehanskih in mehanskih sestavnih delov ter dopolniti katalog z navodili za prevzem tipiziranih elementov, s priporočili za uporabo raznih elementov za določene namene, s podrobnimi tehničnimi opisi elementov in z začasnimi kodami.

Ekonomski interesi tako same Iskre kakor tudi ZZA pa narekujejo hitro izvedbo tretje faze pri tipizaciji na vseh področjih, za kar pa bi bilo treba formirati posebno skupino. Ta skupina naj

bi se lotila dosledne tipizacije na vseh področjih, kjer bi to lahko vplivalo na znižanje stroškov proizvodnje in na povečanje delovne storilnosti, na preprečitev razsipanja z materiali in na povečanje splošne rentabilnosti poslovanja podjetja.

Pred službo za standardizacijo pa stoji še vrsta drugih nalog, kot izvršitev sprememb pri že obstoječih standardih, izdelava še manjkajočih standardov in povsem novih, ki jih zahtevata razvoj in proizvodnja, nadaljnja tipizacija v okviru možnosti in tekoča tipizacija izdelkov črne in barvne metalurgije ter električnih sestavnih delov.

Za vse te naloge pa je delovni kolektiv te službe številčno nedvomno prešibek, zato svoje naloge ne more izvrševati hitreje, čeprav bi mu glede na velike možnosti

za zniževanje proizvodnih stroškov prav na račun standardizacije in tipizacije, morali poleg kadrovske nuditi tudi bolj ugodne pogoje za financiranje njegove dejavnosti. Doseči bi morali pa tudi tako potrebno stalno pregledovanje tehnične dokumentacije s strani službe za standardizacijo, kar je doslej uspelo vpeljati le v I. razvojnem sektorju ZZA.

To je pravzaprav le bežen pogled v enajstletno delo in komur je stvar le malo poznana, bo soglašal z ugotovitvijo, da je kolektiv službe za standardizacijo doslej napravil že izredno veliko in bi bilo zato prav, če bi mu zagotovili boljše delovne pogoje saj požrtvovalno in nesebično dela zato, da bi proizvajali ceneje in boljše in s tem poslovali kar najbolj rentabilno.

Pisma naših bralcev

POZDRAV OD VOJAKOV

Iz Titograda se je oglasil vojak Polde Zupančič, V.P. 5286/18 VE-3, ki se zahvaljuje za redno prejemanje časopisa, ki ga, kakor sporoča, z zanimanjem prebira, saj ga kot bivšega člana »Iskre« zelo zanima delo in življenje v »Iskri«. Iskreno pozdravlja sodelavce v obratu v Sentjerneju in jim želi še mnogo delovnih uspehov. Posebno tople pozdrave pa pošilja mladinskemu klubu.

Vojak Jože Kranjec, V.P. 6381/4, Strumica, SR Makedonija, pozdravlja sodelavce in sporoča, da z vso pozornostjo prebira tednik »Iskra« in tako sledi uspehom in težavam.

Pripis uredništva: Veseli smo pisem naših vojakov in jim pošiljamo pristrčne pozdrave z željo, da bi čimprej nastopil čas, ko ne bi bilo treba toliko pisati o naših težavah. Skozi okno sobe, kjer »vedri« redakcija, je viden kip našega pesnika Prešerna. Ko pišemo o težavah, nam misli nehotе uhajajo k njegovim Kranjcem, k katerim vremena se bodo zjasnila... Trmasti smo dovolj, če bomo pa k tej dodali še delovno disciplino, boljšo organizacijo, vestnost in odgovornost, pa ni vrag, da ne bi problemov rešili!

ZAKAJ TAKO?

II. letne športne igre Iskre so za nami. Nastopajoči, ki jih je Nova Gorica sprejela vsa v cvetju, zelenju in zastavah, so se veselili, nekateri pa zadovoljni z doseženimi uspehi, vrnili domov. Še dolgo jim bo ostalo v spominu lepo primorsko mesto in pa vtisi s tekmovanjem, na katerih so zastopali svoje enote. Tisti, ki so prejeli nagrade za najboljšo dosežke, so srečni, da njihove priprave niso bile zaman.

Vendar le ni bilo vse tako, kot so si zamislili organizatorji in prijavitelji. V soboto zjutraj ni bilo v slavnostnem sprevedu zastopstva Solskega centra Iskra iz Kranja, čeprav je bilo prijavljeno za nastop. Mladi tekmovalci — strelici, ki so se vestno pripravljali na te igre več kot dva meseca, so ostali žalostni doma. Sindikat Solskega centra ni mogel najti tistih 5.460 dinarjev (vožnja za 1 osebo je stala 780 din), ki bi poplačali ves njihov trud. Ali ne bodo še bolj razočarani, ko bodo videli rezultate iger. — Spoznali bodo, da so bili tudi oni zmorni doseči rezultati, ki bi jim prinesel enega ali še več pokalov. Menim, da bi bila uprava centra zadovoljna s svojimi gojenci, ki bi tako obogatili zbirko športnih priznanj s te pomembne športne manifestacije. Vprašamo se lahko, ali je tak odnos do mladih ljudi, ki bodo čez nekaj let postali člani tega ali onega kolektiva Iskre, pravilen? B.M.

Tovariš urednik!

V nedeljo smo bili priče prijetnega partizanskega srečanja nekdanjih borcev, članov delovnega kolektiva Iskre na Dražgošah. Srečanje samo je kljub slabemu vremenu lepo uspelo in o sami organizaciji res ne bi bilo kaj kritizirati. Toda nekaj pa je le, kar me je motilo in prav verjetno še koga drugega.

Pred zaključkom proslave razdeljene knjižne nagrade so stvar, ki me ni zadovoljila. Govornik je povedal, da je komisija imela precej dela, preden je ugotovila, kdo so tisti, ki bi te knjižne nagrade glede na njihovo aktivnost v organizaciji ZB, najbolj zaslužili. A ko je začel čitati imena, smo ugotovili, da so knjižne nagrade,

razen v nekaj primerih prejel le predsedniki aktivov ZB. Če so vsi tako zaslužni, je prav, da so jih dobili, menim pa, da je prav gotovo tudi med ostalimi člani ZB NOV kdo, ki bi tako knjižno nagrado zasluženje prejel, ali pa pa jo sprejel vsaj z veseljem in ponosom!

J. R., Ljubljana

Tovariš urednik!

Imam prijatelja v Beogradu, ki že dolgo zaman išče naš telefonski aparat ATA-12. Prosi me, naj mu ga preskrbim jaz, ker ga bom morda kot član kolektiva Iskre, prej dobil kot on. Iskal ga je pri raznih beograjskih podjetjih, pa tudi v naši filiali, toda povsod zaman. Povedali so mu, da so jih le to iz Iskre dobili le prav majhno količino in tudi tedaj ni imel sreče, da bi si ga uspel kupiti.

Če se prav spominjam, smo s telefonskimi aparati prejšnja leta uspešno zalagali tako domači, kot tuji trg, zdaj pa naenkrat takšno pomanjkanje izdelka, ki ima v Iskri že dolgo tradicijo.

Prav zares me zanima, kako da v Beogradu ni dobili naših telefonskih aparatov, za katere je baje med kupci precejšnje zanimanje. Morda mi boste lahko posredovali odgovor, kako je s to stvarjo in kje tiči vzrok za pomanjkanje naših telefonov.

M. S., Prizna
Ljubljana

H GOSPODARSKEMU PLANU PODJETJA ZA L. 1965

(Nadaljevanje s 3. strani)

UO ugotavlja, da je treba zlasti točno definirati oz. razmejiti pojem bazičnih in aplikativnih raziskav. Komisija za bazični razvoj naj izdela program svojega dela za leto 1965 in poroča upravnemu odboru o koriščenju sredstev za bazični razvoj v letu 1965 do 15. avgusta tega leta.

VI. ZAPOSLENOST IN IZKORISČANJE DELOVNEGA ČASA:

UO ne sprejema plana zaposlenosti v obliki kot je podana v predlogu gospodarskega plana, in naroča upravi podjetja, da do 15. 7. 1965 pripravi v sklopu vseh ukrepov tudi odgovarjajoče znižanje plana delovne sile. Spremembe se morajo predhodno uskladiti z vsemi enotami v podjetju.

Poleg znižanja števila zaposlenih po predhodnem sklepu naj vse enote pristopijo k nadaljnjim ukrepom za znižanje neproduktivnega delovnega časa, predvsem na račun bolniških izostankov, opravičenih plačanih izostankov, izrednih dopustov in ukinitve skrajšanega delovnega časa, ko bodo to dopuščale razmere v preskrbi z reprodukcijskim materialom. UO ne soglašajo s predvidenim planom nadurnega dela v tovarnah Aparati in Naprave.

Prav tako UO smatra, da je treba nadure v upravi, nabavni organizaciji in veleprodaji ter v neproduktivnih dejavnostih z izjemo montaže in servisa, znižati NAJMANJ na povprečje proizvodnih delovnih enot. Nadurno delo naj se opravlja dosledno po določilih novegačasnega pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih.

VII. NAGRAJEVANJE — PRODUKTIVNOST:

Osebnih dohodkov Tovarne avtoizdelkov v Novi Gorici se v planu za leto 1965 dvigajo v višini, kot je predvideno z gospodarskim planom.

Za servisno upravo se OD lahko povečajo največ na 120% nasproti lanskemu letu, za BAŽ pa na 130%, in ne 135,8%, kot je predvideno z gospodarskim planom.

VIII. BLAGOVNI PROMET NA DOMAČEM TRŽISCU:

UO smatra, da se mora do sestave gospodarskega plana za leto 1966 nujno proučiti dohodkovni sistem PSO.

UO zadaljuje finančni sektor in PSO, da ponovno skupno s tovarnami proučita rabatno stopnjo po izdelkih in korekture v prihrankih vneseta v rebalansirani gospodarski plan podjetja. Prihranek na rabatih mora

znašati najmanj 500 milijonov.

UO sodi, da se v medobratni realizaciji upošteva najvišji rabat iz liste PSO, ne glede na količino, lahko pa se tovarne sporazumejo tudi drugače, tako kot predvideva drugi odstavek člena 36 statuta podjetja.

IX. IZVOZ:

UO ugotavlja, da je naša izvozna fronta še vedno preširoka in se niso dovolj upoštevali tozadrevni sklepi samoupravnih organov iz preteklega mandatske dobe.

UO poudarja, da v naši dolgoročni izvozni orientaciji mora biti nujno upoštevan faktor zoževanja izvoznih regionov, kakor tudi števila držav, v katere izvažamo.

X. UVOZ:

UO nima pripomb.

XI. NEGATIVNE RAZLIKE PRI IZVOZU BLAGA:

UO razveljavlja sklep 38. seje prejšnjega UO in poudarja, da je pri izvoznih prodajnih cenah, ki so nižje od lastne cene, potrebna odobritev upravnega odbora podjetja v smislu člena 35 statuta podjetja.

UO ugotavlja, da so za normalno poslovanje izvoznih služb pri sklepanju pogodb za izvoz vse tovarne DOLŽNE posredovati čimprej STVARNE lastne cene izdelkov Prodajno-servisni organizaciji.

Naknadno se lahko priznajo in vnesejo v rebalansirani izvozni plan samo tiste negativne razlike med lastno ceno in prodajno ceno v izvozu, ki izvirajo iz naknadno sklenjenih pogodb, to je tistih, ki še niso vključene v predlogu gospodarskega plana, s pogojem, da jih je odobril UO podjetja.

XII. NEPROIZVODNE DEJAVNOSTI:

UO določa, da se masa OD propagandne službe mora znižati najmanj na odstotek, ki ga je določil UO za letošnje leto, to je 20% nasproti letu 1964.

UO predlaga DS v potrditev, da se stroški za osnovno dejavnost propagandne službe znižajo v letošnjem letu za 50 milijonov din, in sicer po posameznih grupah stroškov tako, kot je predvidel razširjeni kolegij podjetja. Pri tem je treba predvideti v slučaju potrebe tudi razveljavitev že sklenjenih pogodb.

UO zadaljuje finančni sektor, da v sodelovanju s PSO pregleda vse stroške za garancijska popravila in predloži novo razdelitev teh stroškov po tovarnah v rebalansirani gospodarski plan podjetja.

XIII. INVESTICIJSKA IZGRADNJA:

V okviru rebalansa in nadaljnje interne revizije investicijskega programa naj se

vsa sproščena RAZPOLOŽLJIVA sredstva usmerijo v modernizacijo in tehnološko izpopolnjevanje tovarnih elementov v skladu s proizvodnim programom podjetja.

XIV. FORMIRANJE IN OSNOVNA RAZDELITEV CELOTNEGA DOHODKA:

Na področju formiranja in osnovne razdelitve celotnega dohodka v podjetju UO ugotavlja, da sedanji pokazatelji za Tovarno usmernikov in Tovarno instrumentov kažejo slabše rezultate kot v preteklem letu.

XV. PLAČANA REALIZACIJA:

Faktor plačane realizacije, kot je predviden z gospodarskim planom, se bo spremenil v skladu z vsemi prej navedenimi ukrepi.

XVI. CELOTNI DOHODEK TOVARN:

UO nima pripomb, ker se bo celotni dohodek tovarn spremenil ustrezno sprejetim ukrepom.

XVII. POSLOVNI STROŠKI:

Administrativno znižanje režijskih stroškov tovarn za 5% naj se prične izvajati takoj. Pri tem UO sodi, da tovarne same lahko še v znatno večji meri vplivajo na znižanje teh stroškov.

Tovarne se obvezujejo, da izdelavne stroške poleg predvidenih 2,08 dodatno znižajo še za 1%. Za to so zadolženi direktorji proizvodnih enot podjetja.

XVIII. UGOTOVITEV IN RAZDELITEV DOHODKA:

UO sprejema sklep, da se v gospodarskem planu za leto 1966 uvrstita tudi Tovarna RA sprejemnikov in Tovarna elektronskih naprav v grupo IB glede pokrivanja negativnih razlik, ki nastajajo po tovarnah med razpoložljivimi sredstvi in kritjem vseh obveznosti.

K varianti III A (formiranje skupnega poslovnega sklada) UO ZAHTEVA URADNO TOLMAČENJE ČLENA 19 STATUTA PODJETJA, ki naj pojasni, kaj je razumeti pod sredstvi poslovnega sklada tovarn.

Upravni odbor sprejema varianto III.A glede formiranja poslovnega sklada in varianto I.B glede kritja negativnih razlik, ki nastajajo v tovarnah med razpoložljivimi sredstvi in kritjem obveznosti vključno z OD, z izjemo, da se Tovarna RA sprejemnikov in Tovarna elektronskih naprav pokriva manjkajoča sredstva v skladu z varianto III.B. Poleg tega se na tovarne porazdeli še tisti del pokrivanja negativnih razlik, ki izhajajo iz obveznosti formiranja skupnega sklada.

UO predlaga pokrivanje negativnih razlik v Tovarni elektronskih naprav, Tovarni radijskih sprejemnikov in

ostalih tovarnah za kritje dolgoročnih obveznosti v smislu predloženega aneksa XVIII. poglavja predloga gospodarskega plana. Pri tem je upoštevano tudi kritje obveznosti skupnih služb podjetja.

Izjemni položaj po varianti III.B se za Tovarno radijskih sprejemnikov in Tovarno elektronskih naprav priznava samo še za letošnje gospodarsko leto, v kolikor to ne bo v nasprotju s sklepom, katerega bo UO sprejel za dokončno sanacijo teh tovarn.

XIX. STROŠKI SKUPNIH SLUŽB:

Stroški skupnih služb se znižajo v absolutnem znesku za 140 milijonov din.

UO sprejema sklep, naj se do rebalansa plana izdelava nov delilnik funkcionalnih stroškov in OD PSO na tovarne.

UO predlaga delavskemu svetu v potrditev sklep, da PSO in nabavna organizacija predlagata v potrditev UO sistem določanja stimulacije v časovnih rokih, ki bi omogočili vključitev teh instrumentov že v rebalansirani gospodarski plan.

XX. FAKTORJI ZA IZRACUN OSEBNIH DOHODKOV TOVARN:

UO sprejema faktorje za izračun OD s pripombo, da se delež prihranka ali pre-

sežka pri vkalkuliranih stroških, ki vpliva na razpoložljivo vsoto OD, zviša od 10 na 20%.

XXI. DELOVNI PROGRAMI ORGANIZACIJ, KATERIH USTANOVITELJ JE PODJETJE:

V zvezi s programom delovnih organizacij UO sprejema sklep, da se pri ZZA stroški za bazični razvoj znižajo za 187 milijonov, pri ŠC pa se stroški znižajo za 20 milijonov, in sicer tako, da se odgovarjajoče spremenil odstotek, ki je bil namenjen šolskemu centru v predlogu gospodarskega plana podjetja.

XII. UKREPI:

Vsi predlagani ukrepi naj se prilagodijo spremembam, ki so bile sprejete k posameznim poglavjem gospodarskega plana.

UO daje predlog gospodarskega plana s sprejetimi sklepi in iz njih izvirajočimi spremembami v razpravo kolektivom. Enote podjetja morajo predložiti svoje predloge in pripombe do 11. julija, tako da bo DS lahko sprejel gospodarski plan na svojem zasedanju dne 16. 7. 1965.

UO zadaljuje skupne službe podjetja, da predložijo upravnemu odboru potrebne ukrepe, ki bi omogočili pravočasno sprejetje gospodarskega plana za leto 1966 do 11. 7. 1965.

Zakaj v Sežani?

V sklepah delavskega sveta tovarne radijskih sprejemnikov v Sežani smo brali:

V tovarni naj se ponovno uvedejo pregledi zaposlenih pri izhodu in to med delovnim časom in po končanem delu.

Uredništvo je ta vest začudila (saj smo v letu 1965 in 20 let po osvoboditvi!), ko pa smo prejeli tudi dve pismi, v katerem želijo nekateri iz Sežane odgovor na ta sklep, smo se zadevno obrnili na predsednika UO sežanske tovarne, Karla Tavčarja. Kakor kaže, je tov. Tavčar pismo odstopil vodji splošnega sektorja, ki nam je poslal naslednji odgovor:

»Delavski svet se je postavil na stališče postritve kontrole zato, da se z ostalimi ukrepi vpeleje čim bolj smotrno gospodarjenje. Z nekaterimi ljudmi odhaja iz tovarne tudi material, ki bi sicer našel svoje mesto drugje. Samoupravni organi upoštevajo znani pregovor: Zrna do zrna pogača...« Za kolektiv v Sežani pomeni vsak dinar prihranka važen doprinos, tovarna pa, ki je komaj napravila samostojne korake, pa ni v zaviljivem položaju. Delavski svet, kot tudi upravni odbor stoji na stališču, da iz gine iz zgodovine podjetja nič kaj blagovlasno mnenje o se-

žanski tovarni. Podvzemajo se vsi ukrepi, da bi računica na koncu leta pokazala rentabilnost tovarne in s tem pregnala iz kolektiva tovarne strah, kolektivno podjetja pa viliča pogum, da se tudi radijske branže lahko spravi do zelene vejice, če že ne na zeleno, ki je v zadnjih dveh letih radijske proizvodnje precej usahnila.

S seje sindikalnega odbora

(Nadaljevanje s 1. strani)

lo treba glede na potrebo po čim boljši informiranosti delovnega kolektiva Iskra, čim prej predloge tega sektorja uveljaviti. Ob dobri informiranosti o vseh vprašanih, ki zanimajo delovnega človeka, ne bi prihajalo do napačnih tolmachenj in nepotrebnih govoric, kar vse je največkrat plod neinformiranosti nekaterih, ki kaj radi z »učenicimi« razlagami poskušajo vnašati med člane kolektiva svoja lastna gledanja na določena vprašanja.

- J. S. -

Izвлеčki iz sklepov samoupravnih organov

Sklepi 7. seje UO podjetja (25. 6. 1965)

UO podjetja je obravnaval predlog proizvodnega programa podjetja in ga predložil v razpravo DS podjetja.

UO sprejme poročila sektorjev za mesec maj s pripombo, da bo konkretne probleme za celotno gospodarsko sanacijo in poslovanje podjetja obravnaval na prihodnji seji.

UO posreduje za člen 69 statuta podjetja, ki obravnava kritične negativnih razlik pri izvozu naslednje tolmačenje:

»Odstotek najvišje razlike na doseženo izvozno prodajno ceno je enoten za vse enote, ne glede na njihovo konkretno doseženo razliko izraženo v %.«

UO sprejme na znanje informacijo o ostavki, katero je podal tov. ing. Franc

Vršnak, na mesto direktorja Tovarne elektronskih naprav.

UO soglašajo s predlogom sekretariata, da se prizadevamo v Kaknju podari kinoprojektor v vrednosti ca. 400 tisoč din. Finančni sektor naj ugotovi ustrezno način plačila in preskrbi finančna sredstva.

Na naslednji seji UO bo predložil predlog ukrepov glede koriščenja retencijske kvote.

Sklepi 8. seje UO »Elektromehanika« (28. in 30. 6. 1965)

Upravni odbor je vzel na znanje poročilo oziroma analizo tehničnega sektorja o prenosu določene proizvodnje iz obrata mehanizmov Lipnica v kranjsko tovarno. Zaenkrat se bo prenesla izdelava mikrofonskega vložka M 3-80 in montaža relejev za

dvotarifni številčnik v celoti ter struženje številčnih kolotov.

Skrb in odgovornost za pravočasno dostavo relejev za dvotarifni številčnik v obrat mehanizmov prevzame vodstvo tehničnega sektorja.

Koncem julija naj tehnični sektor poroča upravni odboru o stanju prenešene proizvodnje.

Upravni odbor se strinja s predlogom uprave tovarne, da se z Zavodom za produktivnost dela SRS Ljubljana podaljša pogodba za uvajanje statistične metode kontrole kvalitete, in sicer do 1. 2. 1967.

Pri pregledu izvajanja programa dela sektorjev je upravni odbor ugotovil, da se program dela slabo realizira v splošnem sektorju. Zato zadolžuje direktorja tovarne, da pripravi pregled vseh zadolžitvev po sklepih UO, DS in strokovnega kolegija, ki se nanašajo na splošni sektor.

Sej splošnega sektorja naj pripravi podrobno poročilo o vzrokih za neizvrševanje sklepov.

Normirska služba naj usklajuje norme po načelu, da se % presejanja uskladi med delovnimi enotami.

Upravni odbor daje normirski službi vsa pooblastila za usklajevanje norm tam, kjer se pokaže potreba, tudi če nima soglasja z vodstvom delavnic.

Ker presejanje norm hitreje narašča, kakor dejanska produktivnost, je potrebno organizirati kontrolo vpisovanja delovnih nalogov in pokreniti vse potrebno za

odstranitev nedopustnih okoliščin.

Upravni odbor ni odobril predloga splošnega sektorja za nagraditev tečajnikov civilne zaščite, ker je tovarna trenutno v težki finančni situaciji.

Upravni odbor ni odobril predloga obrata mehanizmov v Lipnici za dodelitev dveh dni dodatnega dopusta tistim delavcem, ki v preteklem letu niso bili v bolniškem staležu.

Predpisi, ki urejajo delovna razmerja v tovarni Iskra Kranj, takega dopusta ne priznavajo.

Prispevek k reševanju problematike »Iskrek«

(Nadaljevanje s 1. strani)

nostjo lotile reševanja vseh teh vprašanj, kar bo šele prineslo intenzivnejši način gospodarjenja in pot iz sedanjih zagat.

Predsednik delavskega sveta podjetja, tov. Ivo Stembegar, je na izvajanja ing. Viktorja Kotnika pripomnil, da se že dobro leto samoupravni organi ukvarjajo z reševanjem nekaterih perečih problemov. Razčističevali so med drugim na primer tudi proizvodni program, vprašanje pa je, koliko so strokovne službe pri tem že dosegle. Nadalje je znova pojasnil namen tega sestanka, na katerem naj bi zastopniki Iskri dobili jasn odgovor na zastavljena posamezna vprašanja, kako najhitreje in najučinkoviteje ukrepati, da bodo ti ukrepi rodili zaželene sadove in prinesli ugodnejše pogoje za poslovanje Iskre.

»Menim, da smo se okrog obratnih sredstev jasno pogovorili,« je segel v razpravo predsednik izvršnega sveta. »Največ, kar v tem trenutku lahko Iskra dobi, je 3,5 milijard din kreditov za trajna obratna sredstva ter aranžman z NB glede revaloriranja določenega ostanka kratkoročnih kreditov. Glede investicijskega programa pa menim, da takrat, ko smo program sestavljali, nihče ni računal na tak porast osebnih dohodkov, pravim, nihče, ne v Iskri, ne izven nje. In, da so nominalni OD rasli, je zelo dobro, to je bil odpor proti ekstenzivnim investicijam in zahteva življenjske ravnari. To je pa bil hkrati tudi signal, da moramo v naši investicijski politiki nekaj spremeniti.

V preteklosti proizvajalec ni bil nosilec investicije, ampak razni proizvodni faktorji. Danes je potrebno doseči, da bodo investicije stvar odločitve delovnih organizacij, ki bodo znale same preценiti, v kaj lahko gredo in česa se ne smejo lotiti. S te strani upravičeno kritizirate preteklost in je res nujno, da to v naši nadaljni investicijski politiki bistveno spremenimo. V marsičem smo se v

preteklosti zakalkulirali, toda danes ne gre drugače, kot da se resno otresemo teh mehanizmi slabosti in da z intenzivnejšim gospodarjenjem poiščemo realneje poti za izpolnitev vseh naših obveznosti.

Tov. Janko Smole je nato govoril o tistih investicijah, kjer ni prišlo do aktiviranja, ker zato ni bilo dovolj sredstev. Tam, kjer je po krivdi banke prišlo do tega, da določen kredit investitorju ni bil dostavljen v celoti in je investicija tako po krivdi banke zastala, bo banka to najbrž tudi upoštevala. Seveda bo na drugi strani banka odločno zahtevala izpolnjevanje obveznosti tam, kjer je do neaktiviranja osnovnih sredstev, torej do nedokončane investicije prišlo zaradi raznih prekorajev, katerih pa banka ni sprejela. Čeprav osn. sredstva niso aktivirana in še ne dajejo proizvodnje, bo treba anuitete odplačevati pod prvotno določenimi pogoji, neizogibno. Glede naših strokovnih služb pa je tov. Smole dejal, da je bila doslej njihova naloga kaj lahka, saj je obratna sredstva in devize priskrbel družba, brez posebnih prizadevanj strokovnih služb. Prav tako sta bila doma trg in prodaja izdelkov zagotovljena. V vseh pogojih pa so pred strokovnimi službami povsem nove, precej bolj odgovorne in težje naloge. Predvsem moramo treznejše pomisliti na to, kateri izdelki, katere proizvodnja je za nas najugodnejša, zlasti še na zunanjem trgu. Ne smemo več dopustiti, da se bodo naša podjetja v državi »šla« konkurenco in forsirala proizvodnjo določenega artikla za vsako ceno, zato, ker je ta izdelek nekemu pri srcu. Preiti je treba namesto na vedno tršo konkurenco k čim širši kooperaciji in poslovnemu sodelovanju, kar nas bo tudi odvrnilo od primitivnega koncepta proizvodnje in nas privedlo k rentabilnejši, bolj gospodarni proizvodnji. To nam bo prineslo boljši dohodek in uspešnejše delovanje na vseh področjih.

(Dalje prihodnjič)

Razpis

Solski center podjetja Iskra Kranj razpisuje po sklepu UO podjetja za šolsko leto 1965/66 v okviru izobraževanja zaposlenih vpis na naslednje šole za posamezne enote:

Enota	VTS		FNT		Viš. kadr. šola		TSE TS		Poklicna šola			Skupaj				
	elektro	Fak. za strojništvo tehnol. sim. metalurgija	kemijska tehnol.	Ekonom. fak.	kadrovska dejavnost	poslovna organ.	VS za telesno vzgojo Pedagog. akad.	sibki tok	jaki tok	stroj.	Ekonom. šola		Adm. šola	orodjar		
Elektromehanika	5	5	1	1	1	2	—	10	—	10	6	6	—	46		
Avtomatika	1	3	—	1	—	1	2	—	4	—	3	5	2	22		
Elementi	1	2	—	—	—	—	—	6	—	6	4	2	—	21		
Avtoelektrika	—	—	—	—	—	—	—	4	—	5	2	2	—	13		
Aparati	1	2	—	1	—	—	—	—	3	3	5	1	—	16		
Elektromotorji	3	2	—	—	—	—	—	3	—	2	—	2	—	12		
Naprave	1	1	—	—	—	—	—	2	—	2	2	—	—	8		
Kondenzatorji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Elektronika	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	4		
Instrumenti	2	3	—	—	1	1	—	2	—	3	4	2	—	18		
Usmerniki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Polprevodniki	—	—	—	2	—	—	—	2	—	1	—	—	—	5		
Radiosprejemniki	—	2	—	3	—	—	—	6	—	5	8	3	—	27		
Orodjarna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	30		
ZZA	1	3	—	—	—	—	—	5	—	1	—	2	—	12		
PSO	—	—	—	3	—	—	—	2	1	—	4	4	—	14		
SC	—	—	—	—	—	1	12	—	—	—	—	—	—	13		
Uprava	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2		
Skupaj	15	24	1	1	12	2	5	1	12	48	4	41	40	27	30	263

Kandidati se bodo šolali v naslednjih krajih:

Na oddelku VTS — elektro Maribor, pri DU Kranj. Na fakulteti za strojništvo, Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo ter Ekonomski fakulteti — v Ljubljani. Na Višji kadrovski šoli v Kranju ali Ljubljani. Na Višji šoli za telesno vzgojo in Pedagoški akademiji v Ljubljani.

Sole druge stopnje bodo za enote:

Elektromehanika, Elektromotorji, Instrumenti na TS pri SC »Iskra« Kranj, oz. v oddelkih za odrasle v Trzinu. Za Avtomatiko, Elemente, Aparate, Naprave, Elektroniko, ZZA in PSO v Ljubljani.

Za Avtoelektriko in Radijske sprejemnike v Gorici.

Za Polprevodnike v Trbovljah.

Za Orodjarje na Poklicni šoli SC v Ljubljani.

Pogoji vpisa na fakultete in višje šole:

- dokončana šola druge stopnje ali uspešno opravljeni sprejemni izpit
- 4 leta delovnega staža v podjetju Iskra.

Pogoji vpisa na šole druge stopnje in poklicno šolo:

- dokončana osemletka
- 4 leta delovnega staža v podjetju Iskra.

Vsi kandidati bodo opravili pisno test. Kandidati za poklic orodjarja, se lahko prijavi iz katere koli enote v Ljubljani. Kandidati morajo do 21. 8. 1965 dostaviti vloge, koškovane s 50 din državnih kolikov v Solskem centru podjetja Iskra Kranj, Savska loka 2. Vlogi morajo priložiti: sklep UO enote, da ga pošilja na šolanje, zadnje šolsko spričevalo, rojstni list, zdravniško spričevalo, potrjeno o delovnem stažu v podjetju Iskra, Solhino za vse šole plača podjetje Iskra. Vse informacije daje Solski center podjetja Iskra Kranj — telefon 25-67.

SOLSKI CENTER PODJETJA ISKRA KRANJ

Lepo slavje ...

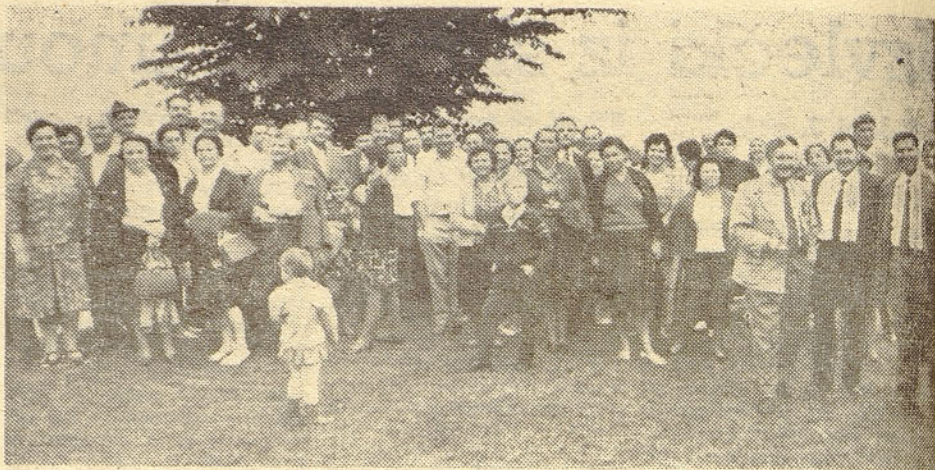
(Nadaljevanje s 4. strani) tod je bruhal smrtonosni obisk, kar poudarim še enkrat. Ponosni smo, da je »Iskra« izbrala Dražgoše za 20-letnico osvoboditve in 20-letnico obstoja »Iskre«. Lepo je, da ste se spomnili partizanskih Dražgoš in okrasili grobove onih, ki jih je okupator iztrgal iz naše srede. V imenu prebivalcev Dražgoš, vaških organizacij in osnovne šole »Staneta Zagarja« se vam za obisk iskreno zahvaljujem in vam želim kljub slabemu vremenu čim lepše počutje.

Proslava je bila s tem zaključena. Zastave so se dvignile v pozdrav. Tudi megla so se nekam razpršile. Dražgoše so dobivale čedalje svetlejšo podobo.

Prek drevja se je valovil rahel dim. »Malica!« je nekdo

to je bruhal smrtonosni ogenj na okupatorja. Dražgoše so iz Jelenšč vidne kot na dlani. V cmeravo vreme je zadonela partizanska pesem. Vsi so peli... kot takrat. To je bila pesem, ki jo je v meglenem popoldnevu zapela dokajšnja skupina ljudi in ki je ob pripovedovanju heroja Tončka Dežmana in komisarja Ivana Bertoncelpna ponovno doživljala partizanske čase. Da, med meglo, vetrom in močnim nalivom.

Ko tehtamo organizacijo tega dneva, je treba dati priznanje vsem: štabu in tudi tistim neimenovanim, ki so skrbeli za prevoz, brezhibno funkcioniranje ozvočenja, povezavo z domačini, odlično kuhinjo in dobro kapljico, do tistih, ki so skrbeli za

»Iz Jelenšč so vidne Dražgoše kot na dlani, na desni, nekoliko višje, pa se bell Bičkova skala.« — Vse to je poslušala večja skupina udeležencev, ki kljub pršenju in megli ni opustila prilike, da si tega kraja ne bi ogledala. V mrzlem pišu in dežju jim je privrela partizanska pesem, ki se je izgubljala v mogočnem šumenju smrek ponosne Jelovice

S Prešernovci na Nizozemskem

Med 19. in 27. junijem je gostoval na Nizozemskem 75-članski Prešernov mešani pevski zbor, ki ga je vodil dirigent Peter Lipar. V zboru sodeluje tudi 16 članov »Elektromehanike«, od katerih je na turneji sodelovalo 12 pevcev.

Zbor je odšel na turnejo na povabilo tamkajšnjega moškega zbora, katerega člani so našim pevcem tam oskrbeli tudi prenočišča in hrano ter turneje v Haag in Amsterdam. Stroški potovanja so bili kriti iz občinskih sredstev, deloma pa iz sredstev članov zbora. Nadomestilo za izgubljeni delovni čas pa so večinoma krila kranjska podjetja sama. Tako je bila zboru, ki je mesec dni poprej slavil svojo 20-letnico pevskega delovanja, omogočena turneja, s katero je zbor ponesel našo ljudsko in umetno pesem v mravljišče, kjer okrog 30 tisoč rudarjev s pomočjo mehanizacije bruha iz zemlje tone in tone kvalitetnega premoga. V teh rovih dela tudi precej naših rojakov Slovencev in Hrvatov, ki so tam zelo dobro cenjeni. Sploh je zelo pestra narodnost teh rudar-

jev. Pokrajina je skorajda ravna, če ne računamo tudi do sto metrov visokih kupov izkopane jalovine, ki so vidni dirigenti Peter Lipar. V zboru sodeluje tudi 16 članov »Elektromehanike«, od katerih je na turneji sodelovalo 12 pevcev.

Povprečni zaslužek rudarja znaša okrog 400 do 500 guldnov (80 do 100 tisoč din), cene pa so le za spoznanje višje kot pri nas. Stanovanja, ki so na zunaj skoraj enaka, opekasta, znotraj pa zelo lepo urejena, stanejo okrog 15 do 20 tisoč din za družino. Vendar dobro polovico krije rudnik sam.

Prav sedaj pa je med rudarje prišla vest, da bodo rudnike premoga za neposredno porabo kmalu zaprli, ker so našli ogromne količine zemeljskega plina. Sicer pa precej premoga predelajo. Obiskali smo tak kemični gigant v mestu Gellenu, kjer je zaposleno okrog 14.000 delavcev, vendar večina le kot vzdrževalci avtomatskih naprav.

Na poti skozi Nizozemsko smo videli le malo žitnih polj, pač pa le ogromne pašnike s črno belimi kravami. Mlini na veter na severu še vedno meljejo, na jugu pa so zgolj kot spomeniki preteklosti.

Ceste so izredno lepo speljane, večinoma avtostrade. Na cestah je bilo redko opaziti tuje avtomobile, posebno nemških je bilo zelo malo. Sicer pa je čas tulipanov že mimo, obala pa je zelo pusta.

Morda še ena posebnost: ob pol desetih zvečer se je šele zmrabilo.

Ljudje so zelo prijazni, do nas iz Jugoslavije so bili posebno pozorni. Mi smo jim prinesli lepo narodno petje, oni pa so nas nagradili s prijaznimi sprejemi. Na koncertih so vžgale predvsem hitre ritmične pesmi, kakor slavonsko kolo, makedonska humoreska, ukrajinske pesmi pa naša snubaška.

Drugo leto, ko bo njihov zbor gostoval v Kranju, bomo pa kranjski pevci skušali odtehtati njihovo gostoljubje.

R. K.

POVPREČNI UČNI USPEHI

V prejšnji številki smo objavili rezultate Iskrine poklicne šole v Kranju, ker pa do takrat še nismo prejeli ljubljanskega poročila, pa v tej številki obveščamo bralce o rezultatih o Iskrini poklicni šoli v Ljubljani.

V preteklem šolskem letu si je 288 učencev nabiralo strokovno znanje, ki so ga predavatelji ocenili ob koncu leta takole: odlično ocenjeno sta prejela 2 učenca, 49 je bilo prav dobrih ocen, 134 dobrih, 34 zadostnih in 64 nezadostnih. Neocenjenih je ostalo 5 učencev. Zaključne ocene kažejo, da je izdelalo 219 učencev (78%), ni pa izdelalo 64 učencev oziroma 22%. Vse kaže, da poseben uspeh to ni, kakor pa statistike podobnih šol kažejo, je v povprečju kar zadovoljiv.

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je zapustila dolgoletna članica našega kolektiva

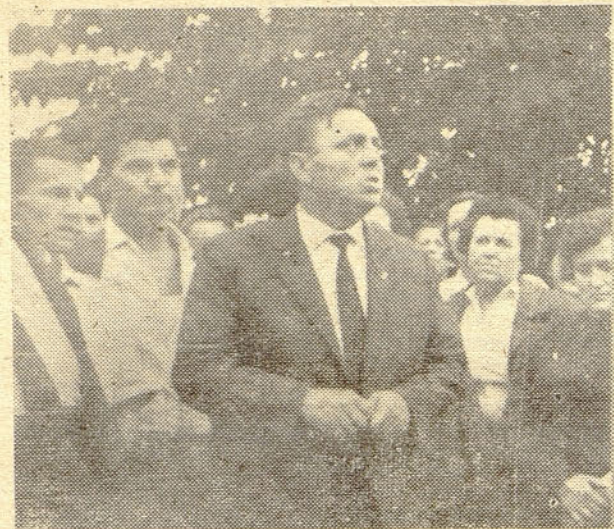
MARIJA KOVAČIČ

delavka na peresni liniji ploščatega releja.

Kot vestno in pridno delavko jo bomo ohranili v najlepšem spominu.

Sindikalni odbor ATN

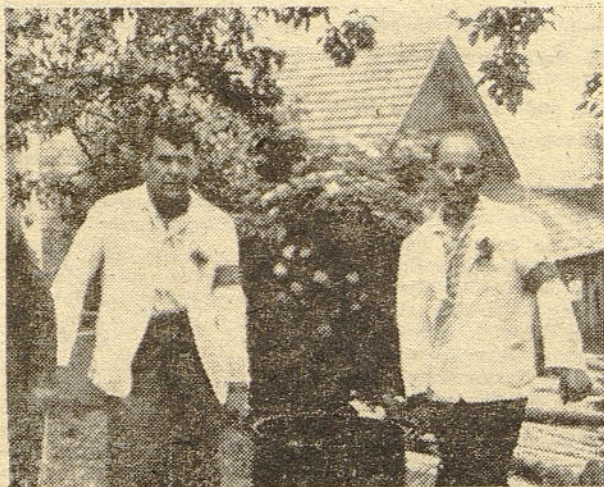
Narodni heroj Tonček Dežman govori o poteku srdite dražgoške borbe

dejal. Prijetno je dišalo po kranjskih klobasah in svežem kruhu. Trava pa je bila mokra — da, zelo mokra. Nekateri pa to ni motilo; vsaka deska je bila dobrodošla. Tudi polivinilski papir, pa kaj toplega prek, ni bila slaba zamisel. Ej, ljudje so iznajdljivi. Pod dvojnimi kozolci, šupami ipd. so za vsak slučaj pripravili prostore za vedrenje.

proslavo in športno udeležbo s streljanjem z rračno puško.

Kot rečeno: vreme s svojo muhavostjo ni moglo prgnati razpoloženja, vendar je res, da bi bilo partizansko srečanje v Dražgošah v sončni svetlobi še bolj doživeto.

Ado

Ce jih imenujemo »gostinčiči«, ne bo odveč. Ves dan so neutrudno skrbeli za dobro »notranje« počutje

Dopisujte v »Iskro«

ISKRA — glasilo delovne kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko teko komunikacije elektronic in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj